

A8-0121/2018

27.3.2018

PRANEŠIMAS

Europos baltyminių augalų propagavimo strategija. Baltymų ir ankštinių augalų auginimo Europos žemės ūkio sektoriuje skatinimas (2017/2116(INI))

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas

Pranešėjas: Jean-Paul Denanot

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	14
APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ	18
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	26
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE.....	27

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

Europos baltyminių augalų propagavimo strategija. Baltymų ir ankštinių augalų auginimo Europos žemės ūkio sektoriuje skatinimas (2017/2116(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2011 m. kovo 8 d. rezoliuciją „Baltymų deficitas ES: kaip išspręsti šią ilgalaikę problemą?“¹,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių („Omnibus“ reglamentas) projektą ir į su juo susijusį pakeitimą, kurio tikslas – įtraukti į reglamentą prašymą Komisijai iki 2018 m. pabaigos paskelbti Baltymų planą²,
- atsižvelgdamas į deklaraciją dėl Europos sojos, kurią 2017 m. birželio 12 d. Vokietija ir Vengrija pateikė Žemės ūkio tarybai ir kurią vėliau pasirašė 14 valstybių narių³,
- atsižvelgdamas į 1993 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimą 93/355/EEB dėl Europos ekonominės bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo memorandumo dėl tam tikrų aliejingųjų sėklų sudarymo pagal GATT sistemą⁴,
- atsižvelgdamas į dokumentą „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“, kurį 2015 m. rugsėjo 25 d. priėmė Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, visų pirma į jame nurodytus 2, 12 ir 15 darnaus vystymosi tikslus,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos per 68-ąją sesiją priimtą sprendimą 2016 metus oficialiai paskelbti Tarptautiniais ankštinių augalų metais, remiant Maisto ir žemės ūkio organizacijai (FAO)⁵,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento tyrimą „Baltyminių augalų vaidmuo aplinkos srityje, vykdam naująją bendrą žemės ūkio politiką“⁶,
- atsižvelgdamas į Parlamente surengtą klausymą tema „Europos augalinių baltymų tiekimo gerinimas“,
- atsižvelgdamas į 2013 m. sausio 19 d. Dunojaus sojų deklaraciją;

---

¹ OL C 199E, 2012 7 7, p. 58.

² Pranešimas dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2012/2002, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013, (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1308/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014, (ES) Nr. 652/2014 ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 541/2014/ES.

³ Tarybos generalinis sekretoriatas (originalo kalba – anglų), Nr. 10055/17, Briuselis, 2017 m. birželio 7 d.

⁴ OL L 147, 1993 6 18, p. 25.

⁵ Maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO), „Tarptautiniai ankštinių augalų metai: Maistingos sėklos tvariai ateičiai“.

⁶ IP/B/AGRI/IC/2012-067 (PE 495.856).

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę (A8-0121/2018),
- A. kadangi Europoje Sąjungoje ir toliau labai trūksta augalinių baltymų ir taip yra dėl jos gyvulininkystės sektoriaus, kuris yra priklausomas nuo pašarų importo iš trečiųjų valstybių, poreikių; kadangi ši padėtis, deja, mažai tepasikeitė, nors šia tema per pastaruosius daugiau kaip 15 metų paskelbta daug ketinimų ir iniciatyvų ir nors gyvūnų pašaruose naudojami biokuro gamybos gretutiniai produktai; kadangi dabartinė ES padėtis, kuriai būdingas augalinių baltymų (daugiausia sojų) importas iš Pietų Amerikos, negali tęstis ir rodo, kad turėtume imtis aktyvesnių veiksmų, visų pirma siekdami padidinti tokio importo tvarumą;
  - B. kadangi labai svarbu sumažinti didelę Sąjungos priklausomybę nuo augalinių baltymų, visų pirma naudojamų gyvūnų pašarams, importo; kadangi dabartinė padėtis kartu su poveikiu aplinkai sojų auginimo regionuose kelia didelę grėsmę, ypač ES gyvulininkystės sektoriui, nes labai padidėjo kainų svyravimas tarptautinėse rinkose;
  - C. kadangi Parlamentas ne kartą išreiškė savo nuomonę dėl baltymų ir būtinybės sukurti ES aprūpinimo baltymais planą, bet jo iniciatyvos nepadarė realaus poveikio, dėl kurio galėtų pasikeisti esama padėtis, kai ES yra priklausoma nuo augalinių baltymų tiekimo;
  - D. kadangi dėl galvijų spongiforminės encefalopatijos (GSE) krizės protrūkio buvo pagrįstai uždrausta Europoje naudoti gyvūnų miltus pašaruose¹, tačiau dėl to itin išaugo sojų importas iš Lotynų Amerikos;
  - E. kadangi dėl to baltymų augalų auginimui skiriama vos 3 proc. Europos Sąjungos ariamos žemės plotų ir daugiau kaip 75 proc. jai reikalingų augalinių baltymų importuojama, daugiausia iš Brazilijos, Argentinos ir Jungtinių Amerikos Valstijų;
  - F. kadangi Sąjungos gyvulininkystės sektoriai labai jautriai reaguoja į kainų svyravimą ir konkurencijos iškreipimą ir yra priklausomi nuo įperkamo ir aukštos kokybės augalinių baltymų importo, o tai yra tikras iššūkis Europos ūkiams;
  - G. kadangi iš Europos baltyminių augalų gaunami aliejiniai šalutiniai produktai, kurie pagal žiedinės ekonomikos logiką gali būti tinkami vartoti žmonėms, naudojami atsinaujinančiajai energijai ar žaliesiems chemikalams; kadangi bendrai gaminant baltymus ir šalutinius produktus Europoje galima sumažinti genetiškai modifikuotų organizmų baltymų ir biokuro, dėl kurio vyksta miškų naikinimas, importą;
  - H. kadangi pašaruose naudojamų augalinių baltymų problema pernelyg dažnai buvo nagrinėjama atsižvelgiant tik į baltymines medžiagas ir siejant ją su augalinių baltymų trūkumo problema, taip pat su žaliavų, skirtų ūkinį gyvūnų pašarų daviniams papildyti, paieškos problema;
  - I. kadangi būtina atlikti bendresnę augalinių baltymų Europoje klausimo analizę siekiant turėti ilgalaikę strategiją ir kuo daugiau priemonių, kuriomis būtų galima pasinaudoti

---

¹ Reglamentas (EB) Nr. 999/2001.

siekiant padidinti veiksmų, kuriais siekiama sumažinti mūsų priklausomybę nuo importuotų augalinių baltymų, efektyvumą; kadangi ši strategija yra priemonė siekiant sukurti darnesnės žemės ūkio maisto produktų ir ūkininkavimo sistemas;

- J. kadangi baltymai, kaip ir energija, yra esminė mūsų mitybos sudedamoji dalis ir gali būti tiekiami augalinės arba gyvulinės žaliavos pavidalu;
- K. kadangi augaliniai baltymai yra esminis problemų, susijusių su apsirūpinimo maistu saugumu ir savarankiškumu, aplinkos apsauga, visuotiniu atšilimu, atsinaujinančiųjų išteklių energija, aspektas; kadangi baltymai būtini gyvybei ir jų yra tiek visuose maisto produktuose, tiek visuose pašaruose;
- L. kadangi 1994–2014 m. laikotarpiu visas ES užauginamų baltymų augalų produkcijos kiekis išaugo nuo 24,2 iki 36,3 mln. tonų (+50 proc.), tačiau suvartojimas per tą patį laiką išaugo nuo 39,7 iki 57,1 mln. tonų (+44 proc.); taigi, bendras Sąjungos baltymų deficitas auga (20,8 tonų 2014 m.); kadangi pasaulinė augalinių baltymų rinka, susijusi su sojų pupelėmis ir sojų rupiniais, per pastaruosius penkiasdešimt metų labai išaugo ir labai išaugo šių žaliavų suvartojimas visose valstybėse narėse: nuo 2,42 mln. tonų sojų 1960 m. iki beveik 36 mln. tonų šiuo metu; kadangi ES gyvulininkystės sektorius labai priklauso nuo sojų pupelių ir rupinių importo iš trečiųjų valstybių, visų pirma iš Pietų Amerikos; kadangi, siekiant patenkinti sojų paklausą ES, naudojamas beveik 15 mln. hektarų plotas, iš kurių 13 mln. hektarų yra Pietų Amerikoje;
- M. kadangi baltyminių augalų auginimas sukuria didelę papildomą vertę aplinkai, kuriai nekelia grėsmės santykinis augalų apsaugos produktų naudojimas;
- N. kadangi per keletą pastarųjų metų Kinija tapo didžiausia pasaulyje sojų importuotoja ir pradėjo taikyti nuosavą tikrą ir neskaidrią tiekimo saugumo strategiją, neatitinkančią klasikinių rinkos mechanizmų ir grindžiamą gamybos sutartimis su didžiausia sojų tiekėja pasaulyje – Brazilija – bei didžiulėmis investicijomis į gamybą, perdirbimą (traiškimą) ir uosto transporto infrastruktūrą šioje šalyje, nepaisant aplinkai daromos žalos; kadangi ši Kinijos žemės ūkio maisto produktų pramonės tarptautinimo strategija galėtų paveikti dabartinę ES, kuri irgi yra svarbi Brazilijos klientė, sojų ir aliejinių augalų rinkos aprūpinimą ir kelti grėsmę Sąjungos rinkų stabilumui;
- O. kadangi dauguma į Sąjungą importuojamų sojų pupelių, ypač iš Šiaurės ir Pietų Amerikos, gaunamos iš genetiškai modifikuotų augalų, o Europos vartotojai nepasitiki šia technologija; kadangi vis labiau domimasi vietiniais GMO neturinčiais produktais ir kyla vis didesnis susirūpinimas dėl importo anglies pėdsako; kadangi ES daug sojų pupelių augintojų ir perdirbėjų, gyvūnų pašarų gamintojų ir maisto pramonės atstovų (mėsos gamintojų, pieno ir kiaušinių gamintojų ir kitų sojų pupelių naudotojų), prekybos grandinių ir kitų atitinkamų institucijų remia darnias sertifikuotas GMO neturinčių sojų pupelių auginimo sistemas;
- P. kadangi, siekiant patenkinti ES maisto poreikius, Europos žemės ūkis buvo pertvarkytas pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP); kadangi jis tapo intensyvesnis, atsivėrė žemės ūkio produktų ir žaliavų rinkos, todėl padidėjo ES priklausomybė nuo augalinių baltymų iš Šiaurės ir Pietų Amerikos; kadangi dėl globalizacijos supanašėjo mitybos įpročiai ir ūkių specializacija, todėl pradėta dideliu mastu ilgus atstumus vežti baltymų

gamybos žaliavas – sintetines azoto trąšas arba baltymines žaliavas pašarams, o tai veikia aplinką ir klimatą;

- Q. kadangi baltyminių augalų, ypač sojų, importuojamų pašarams, auginimas yra vienas iš pagrindinių žemės naudojimo keitimo veiksnių ir svarbus visuotinio miškų naikinimo veiksnys daugelyje ne Europos regionų; kadangi auginant daugiau baltyminių augalų Europoje būtų galima reikšmingai papildyti priemones, kuriomis remiamos žemės ūkio žaliavų tiekimo grandinės, nenaikinant miškų; kadangi pasaulinė miškų naikinimo ir miškų nykimo problema tapo dar aktualesnė, atsižvelgiant į Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir Paryžiaus klimato susitarimą;
- R. kadangi azoto, būtino augalų mitybai ir augalinių baltymų gamybai, poreikis šiuo metu visų pirma patenkinamas naudojant sintetines azoto trąšas, kurios yra brangios ir kurioms pagaminti suvartojama daug energijos, dėl jų teršiami ir vandens, ir oro ištekliai ir jos palieka didelį ekologinį pėdsaką, nes vykstant gamybos procesui naudojami dideli iškastinio kuro kiekiai; kadangi tai nepadedą siekti žiedinės ekonomikos tikslo ir veiksmingiau naudoti išteklių ir atliekų srautų; kadangi tokiomis sąlygomis svarbu persvarstyti baltymų klausimą – nuo gamybos iki pat vartojimo etapo, atsižvelgiant į našumą ir aplinkosauginį veiksmingumą ir siekiant geriau valdyti azoto ciklą, be kita ko, naudojant ir kuriant organines azoto trąšas, tokias kaip iš organinių atliekų srauto perdirbtos maistinės medžiagos, pvz., gyvūnų mėšlą;
- S. kadangi siekiant sumažinti ES priklausomybę nuo augalinių baltymų importo reikia domėtis ne tik baltyminiais augalais, skirtais atrajotojų ir neatrajotojų reikmėms, bet ir visais kitais augalais, kurie, nors baltymų juose yra mažiau, auginami dideliuose plotuose visoje Sąjungos teritorijoje (įskaitant pašarų plotus ir ganyklas); kadangi atrajotojų ganymas ganyklose turi daug privalumų, įskaitant mažesnes ūkių sąnaudas;
- T. kadangi augalinių baltymų gamyba neišaugs, jeigu nepadidės šių augalų pelningumas, ir kadangi šiuo metu būtina įgyvendinti strateginį, veiksmingą ir plataus užmojo augalinių baltymų tiekimo planą siekiant užtikrinti darnų Europos žemės ūkio vystymąsi; kadangi siekiant įgyvendinti tokį planą reikia sutelkti kelių sričių Sąjungos politikos, visų pirma BŽŪP, priemones;
- U. kadangi Europos Sąjunga pastaraisiais dešimtmečiais panaudojo tris pagrindinius veikimo svertus, siekdama paremti savarankiško ES apsirūpinimo baltymais tikslą, t. y. savanorišką susietąją paramą baltyminių ir aliejinių augalų auginimui, ES biodegalų politiką ir sąlygą, kad 30 proc. po pastarosios BŽŪP reformos teikiamos tiesioginės pagalbos būtų skiriama žalinimo priemonėms, įskaitant pareigą 5 proc. ariamos žemės plotų skirti ekologiniu požiūriu svarbioms vietovėms ir sprendimą leisti auginti azotą kaupiančius augalus ir tarpinius pasėlius;
- V. kadangi itin išaugo ūkininkų susidomėjimas azotą kaupiančiais ir baltyminiais augalais, nes jie padeda ūkininkams įvykdyti reikalavimus, keliamus ekologiškesnio ūkininkavimo srityje, ir kadangi toks susidomėjimas paskatins selekcinius iš naujo imtis su šiais augalais susijusios veiklos arba ją toliau vystyti;
- W. kadangi vien tik pagal BŽŪP 2000–2013 m. laikotarpiu taikytomis priemonėmis nepavyko pakeisti baltymų produkcijos masto mažėjimo ar stagnacijos tendencijos, bet nuo 2013 m. šią paramą derinant su žalinimo priemone, pagal kurią baltyminius augalus

leidžiama auginti ekologiniu požiūriu svarbiose vietovėse, itin padidėjo baltyminių augalų auginimo mastas Europoje;

- X. kadangi 2013 m. Parlamento, Tarybos ir Komisijos pasiektame politiniame susitarime dėl BŽŪP numatoma galimybė auginti azotą kaupiančius augalus ekologiniu požiūriu svarbiose vietovėse;
- Y. kadangi tyrimai parodė, kad pašarų gamintojai dažnai deda į pašarus daugiau baltymų nei manoma esant reikalinga ir kadangi veiksmingumą galima padidinti tiksliau nustačius tikslinei rūšiai reikalingą baltymų koncentraciją;
- Z. kadangi dėl to, kad ES auginama nedidelė baltyminių augalų dalis, ES mažėja augalinių baltymų mokslinių tyrimų programų ir profesinio mokymo, inovacijų bei praktinės patirties įgijimo ES mastas; kadangi turėtų būti padidintas inovacijų veiksmingumas ir sustiprinti baltymų moksliniai tyrimai, tačiau tai pavyktų tik tuo atveju, jei šie tikslai būtų paremti vidutinės trukmės ir ilgalaikiais politiniais įsipareigojimais; kadangi baltymų mokslinių tyrimų politika taip pat turėtų apimti vietos sąlygoms pritaikytą ankštinių augalų auginimą vietoje;
- AA. kadangi bus svarbu remti augalų selekcijos veiklą, kad būtų galima kurti naujas baltyminių augalų rūšis, kurios padėtų padidinti ES baltyminių augalų auginimo mastą; kadangi veiksmingai augalų selekcijos veiklai reikalinga pakankamai finansuojama ilgalaikė mokslinių tyrimų politika ir tinkama reglamentavimo aplinka, skatinanti inovacijas;
- AB. kadangi Komisija jau finansavo ir šiuo metu finansuoja keletą svarbių projektų, įskaitant projektus, priskirtus išlaidų kategorijai „SFS-44-2016. Bendra augalų selekcijos programa, kuria siekiama sumažinti ES ir Kinijos priklausomybę nuo baltymų importo“; kadangi turėtų būti užtikrintas tinkamas tokių projektų rezultatų perdavimas, sklaida ir naudojimas, kad būsimi politikos sprendimai šioje srityje būtų grindžiami įrodymais;
- AC. kadangi nuo 2007 m. sojų kainos faktiškai padidėjo maždaug dvigubai;
  - 1. mano, kad laikas įgyvendinti platų strateginį Europos augalinių baltymų gamybos ir tiekimo planą, grindžiamą darniu visų ES auginamų augalų vystymu; taip pat mano, kad šis pokytis reiškia, jog reikia iš esmės pakeisti mūsų gamybos sistemas siekiant patenkinti ūkininkų pragyvenimo poreikius ir žiedinės ekonomikos bei darnios žemės ūkio gamybos reikalavimus, grindžiamus tokiais principais kaip agroekologija ar kiti aplinkai nekenkiantys būdai, įskaitant mažai sąnaudų reikalaujančias atrajotojų šėrimo strategijas, grindžiamas ganymu tiek daugiametėse ganyklose, tiek laikinose pievose ariamojoje žemėje;
  - 2. ragina Komisiją imtis neatidėliotinių veiksmų siekiant išvengti dabartinio baltyminių augalų auginimo lygio mažinimo, deramai atsižvelgiant į naudą aplinkai dėl tradicinio azotą kaupiančių augalų auginimo ekologiniu požiūriu svarbiose vietovėse;
  - 3. pažymi, kad ankštiniai augalai gali duoti naudos aplinkai dėl gebėjimo kaupti azotą iš atmosferos; priduria, kad naudos duoda ir mažesnis iš iškastinio kuro pagamintų trąšų naudojimas, dirvožemio kokybės ir derlingumo gerinimas, o taikant sėjomainą mažėja dėl nuolatinio monokultūrų auginimo atsirandančių ligų mastas ir didėja biologinė

įvairovė; be to, pabrėžia, kad šių augalų biologinis azoto kaupimas gali padėti sumažinti auginimo sąnaudas ir galimą neigiamą poveikį aplinkai, susijusį su pernelyg gausiu trąšų naudojimu;

4. ragina sukurti Europos platformą, kurią remtų Europos kultūrinių augalų rinkos observatorija, kad būtų galima: nustatyti Europos baltyminių augalų auginimo teritorijas pagal augalų kategoriją ir vietą, parengti technines rekomendacijas, prieinamas visiems ūkininkams, nustatyti Europos baltymų gamybos pajėgumą siekiant palengvinti jų tiekimą rinkai ir sudaryti visų su baltymais susijusių viešųjų ir privačių mokslinių tyrimų sąrašą;
5. rekomenduoja dėmesį skirti visiems augalinių baltymų šaltiniams, taigi tiek maistui, tiek pašarams naudojamiems augalams, ir teikti reglamentavimo paramą naujų augalinių baltymų plėtojimui ir tiekimui rinkai; be to, mano, kad turėtų būti atliekama daugiau alternatyvių baltymų šaltinių mokslinių tyrimų;
6. pripažįsta, kad sojų auginimas Pietų Amerikoje yra svarbus žemės naudojimo keitimo veiksnys ir lemia daug ekologinių problemų, pvz., požeminių vandenų taršą pesticidais, dirvožemio eroziją, vandens išsekvojimą ir miškų naikinimą, todėl pražūtingai nyksta biologinė įvairovė; pripažįsta, kad sojų auginimas turi neigiamų socialinių ir sveikatos padarinių šalyse gamintojose ir šią problemą dar labiau apsunkina netvirtos žemės naudojimo teisės, žemės grobimas, priverstinis iškeldinimas ir kiti žmogaus teisių pažeidimai;
7. primena, kad dėl XX a. dešimtojo dešimtmečio galvijų spongiforminės encefalopatijos krizės ir draudimo pašaruose naudoti perdirbtus gyvūninius baltymus, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 999/2001, Europoje padidėjo augalinių baltymų paklausa; pažymi, kad Europos žuvų auginimo sektoriuje naudojami alternatyvūs Europos baltyminių pašarų šaltiniai, pavyzdžiui, žuvų miltai;

Daugialypiai plano tikslai

8. mano, kad pagal šį planą tinkamuose žemės ūkio plotuose reikia darniai auginti kuo daugiau biomasės plečiant daugiamečių augalinės dangos plotą, kurio dalis gali būti skirta apsirūpinimui baltymais;
9. laikosi nuomonės, kad būtina visų pirma išnagrinėti galimybes, kurias teikia ankštiniai augalai – tiek ankštiniai javai, tiek pašariniai ankštiniai augalai, nes ši augalų šeima teikia įvairią agronominę bei ekonominę naudą, taip pat naudą aplinkai, o pagrindinis jų pranašumas tas, kad jie kaupia azotą iš oro naudodamiesi simbiozės sistema, todėl reikia mažiau sintetinių azotinių trąšų ir labai mažai pesticidų; pabrėžia, kad ankštiniai augalai užtikrina gerą dirvožemio sudėtį po jų auginamiems augalams, nes prisotina dirvą azoto tiek, kad derlius gali padidėti 10–20 proc.; atkreipia dėmesį į tai, kad sėjomaina naudinga dirvožemio kokybei, dėl jos mažėja ligų mastas ir remiama biologinė įvairovė;
10. be to, pabrėžia, kad taikant sėjomainos sistemas, apimančias ankštinius augalus, nutraukiami kenkėjų ir užkratų reprodukciniai ciklai, todėl mažėja augalų ligų mastas ir pesticidų naudojimo poreikis; atkreipia dėmesį į papildomą naudą, nes atsisakant ilgamečių monokultūrų taip pat didėja biologinė įvairovė;

11. rekomenduoja remti, ypač pagal BŽŪP, sojų auginimą ES, užtikrinant, kad tai būtų pelninga ir konkurencinga, nes dėl naujų veislių šiuo metu atsiveria naujos perspektyvos kai kuriems regionams, kuriuose šie augalai gali prisitaikyti, tačiau pažymi, kad tai neturėtų nustelbti kitų grūdinių baltyminių augalų (lubinų, paprastųjų pupų, žirnių, avinžirnių, valgomųjų arachių, pupų ir kt.) auginimo; mano, kad tokia didelė įvairovė sudarytų sąlygas maksimaliai padidinti baltymų gamybą visuose Europos regionuose, atsižvelgiant į vietos klimato sąlygas;
12. prašo didesnę dėmesį skirti žolinių augalų ir dobilų valdymui – šie augalai, atsižvelgiant į didelius jų plotus, labai padeda patenkinti baltymų poreikius gaminant pašarus (tik atrajotojų); pažymi, kad ankštiniai augalai, pvz., dobilai, gerai auga ganyklose;
13. rekomenduoja vėl įtraukti baltyminius augalus, tokius kaip sojos, mėlynžiedės liucernos, pupos, žirniai ir kiti augalai, pvz., dobilai, bandvikiai, ir daug kitų ankštinių augalų į plataus masto auginimo ir pašarų sistemas;
14. mano, kad reikia plėtoti vietos ir regionines baltymų gamybos ir perdirbimo grandines sudarant ūkininkų grupes ir kuriant glaudesnes sąsajas tarp lauko augalų augintojų ir gyvulių augintojų (tiekimo ir mainų sutartys, decentralizuotų mažų ir vidutinių žaliųjų baltymų biologinio perdirbimo įrenginių statyba), kad būtų galima keistis žiniomis apie tinkamas ankštinių augalų veisles, sėjomainą ir dirvožemį; mano, kad šiuo tikslu naudinga teikti paramą – pagal BŽŪP – subjektams, kurie, pradėdami veiklą trumpose baltyminio maisto ir baltyminių pašarų tiekimo grandinėse, prisiima riziką; pabrėžia augintojų ir pašarų gamintojų tiesioginių sutarčių svarbą;
15. ragina, reaguojant į vis didesnę Europos vartotojų susidomėjimą GMO neturinčiais produktais, skatinti kokybiškų GMO neturinčių augalinių baltymų gamybą užtikrinant aiškų atsekamumą ir ženklumą (gamybos vietos ir naudotų būdų aspektais);
16. mano, kad ūkių ir regionų lygmeniu būtina remti didesnio masto savarankišką ūkių apsirūpinimą pašarais, skirtais atrajotojams ir vieną skrandį turintiems gyvūnams, įskaitant pašarų gamybą ūkyje;
17. laikosi nuomonės, kad pageidautina kuo labiau sumažinti derliaus nuostolius ir atliekų srautus ir pagerinti maistines savybes, sudarant geresnes derliaus nuėmimo, sandėliavimo ir perdirbimo sąlygas (džiovinimo, vyniojimo ir kt.);
18. mano, kad norint padidinti augalinių baltymų gamybą reikia padidinti šių augalų pelningumą ir išvystyti tokius būdus kaip sėjomaina (ne trumpiau kaip trejus metus) ir ankštinių augalų išėjimas, taip pat didesniu mastu naudoti įvairias veisles ir augalus ankštinių augalų auginimo (dobilus su rapsais, kvietrugius su žirniais ir kt.) ir pašarų (ankštinių žolių, kviečių ir rugių mišinio ir kt.) gamybos sektoriuose, kad būtų galima pereiti prie darnesnės žemės ūkio maisto produktų sistemos, remiant didelių sąnaudų pasėlių monokultūrų pertvarką ES ir už jos ribų į diversifikuotą agroekologinę sistemą;
19. ragina mokslinius tyrimus pradėti nuo šių klausimų: tinkamumo naudoti vykdant sėjomainą ir auginant mišriąsias kultūras; naujų veislių ir rūšių, kurios suteiktų ūkininkams galimybių lanksčiai prisitaikyti prie klimato kaitos, selekcijos; atsparumo nepalankioms sąlygoms; mišriosios augalininkystės; derliaus didinimo; baltymų kiekio ir pašarų virškinamumo (daigintų sėklų, rapsų ir kt.); augalų atsparumo ligoms

didinimo; piktžolių daigumo biologijos kaip piktžolių kontrolės būdo; pašarų sąnaudų ir biostimuliatorių; pabrėžia, kad siekiant kovoti su kenksmingaisiais organizmais ir kitais veiksniais, kurie gali turėti neigiamos įtakos augalų derliui ir augimui, reikia, kad ūkininkai turėtų tinkamą priemonių rinkinį, įskaitant valdymo praktiką, būdus ir augalų apsaugos produktus;

20. mano, jog reikia labai daug investuoti į mokslinius tyrimus, įskaitant veislių mokslinius tyrimus, kad būtų galima padidinti agronominį šių augalų našumą ir užtikrinti baltyminių augalų ekonominį patrauklumą, nes juos auginant gaunamas pelnas, palyginti su kitais augalais, gali būti mažesnis, išvesti daugiau augalų veislių siekiant užtikrinti derlių, išspręsti agronomines problemas, trukdančias baltyminių augalų auginimui, ir užtikrinti, kad jų kiekis būtų pakankamas, nes tai itin svarbu norint suformuoti gamybos ir platinimo grandines; pabrėžia, kad taip pat būtina išvesti baltyminius augalus, kurie būtų geriau pritaikyti Europos klimatui, padidinti jų baltyminę vertę ir užtikrinti investicijų saugumą siekiant skatinti mokslinius tyrimus;
21. rekomenduoja plačiau naudoti tikslųjį ūkininkavimą, visų pirma pasitelkiant skaitmeninį, siekiant augalus tręšti kuo tiksliau ir šerti gyvūnus kuo tikslesniais daviniais, kad būtų apribotas atliekų kiekis ir kai kurių rūšių tarša, taip pat rekomenduoja plačiau naudoti mechanines piktžolių kontrolės sistemas;
22. ketina skatinti: įgyti naujų žinių; perduoti žinias; vykdyti pradinį ir tęstinį mokymą ir remti visų kitų rūšių taikomąsias inovacijas ir mokslinius tyrimus maisto ir pašarų srityse;
23. ragina remti visų formų inovacijas ir taikomuosius mokslinius tyrimus skatinant telkti patirtį ir žinias ir ypač remiantis vietiniais suinteresuotaisiais subjektais, siūlančiais inovacinius sprendimus;
24. ragina taikyti darnumo kriterijus pašarų importui, siekiant užtikrinti darnų baltyminių augalų auginimą trečiosiose šalyse, kuris neturėtų neigiamo poveikio aplinkai ar socialinio poveikio;
25. pabrėžia svarbų švietimo mitybos klausimais vaidmenį maisto produktų paklausos formavimui; pabrėžia, kad ES arba valstybių narių lygmeniu reikia patvirtinti mitybos gaires, kuriomis būtų siekiama propaguoti sveiką mitybą ir kartu spręsti su maisto produktų gamyba susijusias aplinkosaugos problemas;
26. mano, kad būtina teikti didesnę techninę pagalbą ūkininkams ir konsultacijas, siekiant paskatinti darnią grūdinių ir pašarinių baltymų gamybą;

Plano priemonės

27. mano, kad norint įgyvendinti šį planą reikia sutelkti ir koordinuoti kelių sričių ES politiką: BŽŪP; mokslinių tyrimų politiką; aplinkosaugos ir klimato politikos veiksmus; energetikos politiką; kaimynystės politiką ir prekybos politiką;
28. mano, kad pagal BŽŪP svarbu remti baltyminių augalų auginimą taikant įvairias priemones, pvz., teikiant savanorišką susietąją paramą, kuri neturėtų būti skirta tik sunkumų patiriantiems augalams ir regionams, kad būtų galima padidinti veiksmų

aprepti, ir mokant žalinimo išmoką, taip pat naudojantis antruoju ramsčiu, visų pirma taikant agrarinės aplinkosaugos priemones ekologiniam ir kitų rūšių ūkininkavimui, užtikrinant investavimo kokybę, diegiant ūkių konsultavimo sistemą, vykdant mokymą ir nepamirštant inovacijų, diegiamų įgyvendinant Europos inovacijų partnerystę (EIP); pabrėžia, kad pradėjus taikyti susietąją paramą buvo paskatintas baltyminių augalų auginimas kai kuriose valstybėse narėse;

29. mano, kad reikėtų atsižvelgti į neseniai nustatyto draudimo naudoti pesticidus ekologiniu požiūriu svarbiose vietovėse naudą ir iš to pasimokyti, nors 2016 m. jos sudarė 15 proc. Europos ariamosios žemės (8 mln. hektarų), ir kad apie 40 proc. šių vietovių naudojamos azotą kaupiantiems augalams ir tarpiniams pasėliams auginti; mano, kad, siekiant panaudoti visą tinkamą naudoti žemės ūkio paskirties žemę, kaip numatyta apsirūpinimo augaliniais baltymais savarankiškumo plane, ekologiniu požiūriu svarbios vietovės gali būti panaudotos baltyminių augalų auginimui tiek tradiciniuose ūkiuose – vykdant integruotąją kenkėjų kontrolę –, atsižvelgiant į tai, kad šiuos augalus ekologiniu požiūriu svarbiose vietovėse auginantys ūkininkai ne visada gali būti tikri, kad galės susidoroti su kenkėjų antplūdžiu, tiek ekologiniuose ūkiuose, nes, siekiant kompensuoti į ES importuojamą sojų kiekį, ES sojų auginimui reikėtų skirti apie 17 mln. hektarų žemės; kadangi ekologiniu požiūriu svarbios vietovės taip pat būtinos siekiant didinti biologinę įvairovę, kuriai gresia pavojus, ir apsirūpinimo maistu saugumą, nes užtikrinus biologinę įvairovę dėl geresnio augalų apdulkinimo šalia esančių pasėlių našumas gali padidėti apie 20 proc., ir tai gali būti baltyminių augalų pasėliai;
30. rekomenduoja pritaikyti žalinimo nuostatas siekiant išsaugoti daugiamečius pievas, kad tam tikruose regionuose būtų geriau atsižvelgiama į mėlynžiedžių liucernų ypatumus, auginant jas atskirai arba drauge su žoliniais augalais laikinose pievose ilgiau kaip penkerius metus, nes dėl šio trukmės apribojimo jos priskiriamos teisės aktuose apibrėžtai daugiamečių pievų kategorijai, todėl sėjomaina gali vykti ne anksčiau kaip kas penkerius metus, nors pakartotinai sėjant būtų galima gauti daug pašarinių baltymų ir užtikrinti didesnę ūkių apsirūpinimo baltymais savarankiškumą;
31. palankiai vertina tai, kad, atliekant BŽŪP peržiūrą pagal „Omnibus“ reglamentą, Europos Parlamentas pasiekė, kad azotą kaupiantiems augalams taikomas perskaičiavimo koeficientas būtų padidintas nuo 0,7 iki 1, taip kompensuojant draudimą naudoti pesticidus ekologiniu požiūriu svarbiose vietovėse;
32. mano, kad Europos baltymų strategijoje turėtų būti atsižvelgta į nauja redakcija išdėstytą Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą, dvejetainį baltymų naudojimą ir jų šalutinių produktų, atliekų ir gamybos liekanų vaidmenį žiedinėje ekonomikoje ir pagal ją turėtų būti skatinama sėjomaina ir pasėlių įvairinimas, taip pat pūdymų naudojimas pagal BŽŪP numatytas žalinimo priemones;
33. mano, kad vykdant BŽŪP ateityje svarbu atsižvelgti į papildomus pasiūlymus remti baltyminių augalų auginimą, pvz., į pasiūlymus sėjomainą ariamojoje žemėje vykdyti bent kas trejus metus, kad būtų galima įtraukti ankštinius augalus; šiuo požiūriu pabrėžia, kad valstybėse narėse, kuriose dėl lietingo klimato sąlygų dažnai pasireiškia ligos, gali reikėti taikyti ilgesnį sėjomainos laikotarpį; taip pat mano, kad itin svarbu sukurti už žalinimo išmoką lankstesnę ekosistemos išmoką siekiant pripažinti ankštinių

ir aliejinių augalų naudą biologinei įvairovei, be kita ko, apdulkintojų mitybai, pasirūpinti rizikos prisiėmimo mechanizmais inovacijas diegiantiems subjektams ir sukurti antrinį kaimo plėtros politikos prioritetą „Baltymai“;

34. pabrėžia, kad reikia įdiegti naujas priemones, kurios padėtų didinti augalinių baltymų, visų pirma sojų, pasiūlą, ir užtikrinti teisingą jų įgyvendinimą visose valstybėse narėse;
35. mano, kad dabartiniai moksliniai tyrimai baltyminių augalų strategijos srityje yra fragmentiški ir jiems trūksta sutelktumo; ragina intensyviau vykdyti mokslinius tyrimus (visų pirma viešuosius) ir technologinę plėtrą, susijusius su mažai išvystytais baltymingais augalais, kurie yra tinkami tiek maistui, tiek pašarams ir kuriais privatūs investuotojai nesidomi arba domisi mažai, taip pat susijusius su alternatyviaisiais baltymais, tokiais kaip vabzdžių ir dumblių baltymai; ragina viešąsias ir privačiąsias mokslinių tyrimų institucijas glaudžiau bendradarbiauti tarpusavyje; pabrėžia, kad būtina reglamentavimo sistema, kuria būtų remiamos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos, siekiant užtikrinti didesnio masto konkurencingą baltymų gamybą;
36. rekomenduoja padidinti investicijas į pramonės ir žemės ūkio mokslinių tyrimų projektus, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama maistui tinkamų funkcinių baltymų kokybei ir įvairovei;
37. mano, kad mums būtina užsitikrinti apsirūpinimo sojomis nepriklausomumą glaudžiau bendradarbiaujant su kaimyninėmis šalimis ir įvairinti ne ES pagaminamų baltymų tiekimo šaltinius, ypač iš europinius siekius pasirinkusių ES kaimynių, auginančių sojas, kurias į ES galima įvežti Dunojaus upe; ragina užtikrinti, kad importuojami produktai atitiktų tokius pat socialinius ir aplinkos kokybės standartus kaip ES pagaminti produktai, ir pripažįsta, kad, siekiant patenkinti vartotojų poreikius, palankiai vertinamas GMO neturinčių sojų auginimas;
38. pripažįsta, kad šiuolaikinio žemės ūkio neįmanoma įsivaizduoti be sojų ir kad šie itin svarbūs ankštiniai augalai dar visai neseniai buvo beveik nebeauginami, ir kad sojų auginimas išaugo nuo 17 mln. tonų 1960 m. iki 319 mln. tonų 2015 m.;
39. ragina pakoreguoti antrąjį BŽŪP ramstį siekiant labiau pripažinti tokių augalų įnašą į apdulkintojų mitybą kritiniu sezono metu (ankstyvieji pavasarį žydintys augalai) ir įnašą siekiant išvengti apdulkintojų populiacijos mažėjimo ir už tai atlyginti;
40. pritaria skaidrių produktų ženklavimo sistemų, paremtų sertifikuotais gamybos standartais (pvz., Dunojaus sojų arba Europos sojų standartais), nustatymui;
41. mano, kad, nors 1992 m. „Blair House“ susitarimas dėl baltymų vis dar galioja, jis *de facto* yra pasenęs ir dėl jo gali būti trukdoma Europoje darniai baltyminių augalų auginimo plėtrai;
  - o
  - o o
42. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

I. PADĖTIES APŽVALGA

Per pastaruosius 15 metų Europos Parlamentas ne kartą yra išreiškęs nuomonę dėl baltymų ir būtinybės parengti Europos baltymų planą. Deja, dėl šių iniciatyvų niekada nebuvo imtasi tolesnių veiksmų ir Europos Sąjunga išlieka priklausoma nuo augalinių baltymų tiekimo. Atrodo, kad atėjo tinkamas laikas iš naujo išnagrinėti šį klausimą, nes Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija šiuo metu yra jį įtraukę į savo darbotvarkę. 2017 m. birželio mėn. Taryba į savo darbotvarkę jį įtraukė priimdama deklaraciją dėl sojos, o Komisija – paskelbdama Komisijos nario P. Hogano iniciatyvą dėl Europos baltymų strategijos.

Anksčiau pašarams naudojamų baltymų problema buvo sprendžiama tik siekiant patenkinti daug baltymų turinčių žaliavų poreikį ir kompensuoti baltyminių augalų trūkumą ES, iš esmės tai buvo daroma importuojant sojas. Norint į baltymų Europoje klausimą pažvelgti iš kitos perspektyvos taip pat svarbu priminti baltymų svarbą žmonių mityboje.

Iš tikrųjų problema dar sudėtingesnė. Apsirūpinimas baltymais yra esminis klausimas. Jis yra pagrindinis dviejų problemų, kurias reikia nedelsiant spręsti, aspektas. Pirma, jis susijęs su apsirūpinimo maistu saugumu ir, antra, su aplinkosaugos ir klimato uždaviniais.

1. Apsirūpinimas baltymais – svarbiausias abiejų pagrindinių uždavinių aspektas

a) Apsirūpinimo maistu saugumas

Tiekti importuojamus augalinius baltymus būtina siekiant patenkinti gyvulių poreikius.

Pasaulinė baltymų rinka, susijusi su sojų rupiniais, per keletą pastarųjų metų labai pasikeitė, todėl ateityje gali atsirasti įtampa, nes kai kuriuose pasaulio regionuose baltymų, ypač mėsos, suvartojama labai daug.

Jau daugiau kaip penkiasdešimt sojų suvartojimas sparčiai auga visose žemės ūkio šalyse – šiuo metu ši žaliava užima 45 proc. pasaulinės baltymų rinkos. Europoje sojų suvartojimas padidėjo nuo 2,42 mln. tonų 1960 m. iki beveik 36 mln. tonų šiuo metu. Kitur, ypač Kinijoje, vidaus suvartojamas nepaprastai išaugo. Kinija šiuo metu yra pagrindinė sojų importuotoja pasaulyje, importuojanti sojas daugiausia iš Brazilijos, kuri yra didžiausia pasaulyje jų augintoja ir eksportuotoja. Ypač reikėtų atkreipti dėmesį į vieną faktą. Kinija, kuri sunaudoja daugiau kaip du trečdalius Brazilijos užaugintų sojų, parengė tiekimo Kinijai saugumo užtikrinimo strategiją ir dėl šios strategijos ateityje gali kilti grėsmė sojų tiekimui mums ir kitiems pirkėjams.

Taigi mūsų mokama kaina už sojas ateityje gali labai padidėti ir kyla rizika, kad sojos mums nebebus tiekiamos arba jų bus tiekama mažai.

b) Aplinkosaugos problemos

Baltyminių augalų auginimas naudojant sintetines azoto trąšas taip pat daro didelį teršiamąjį grandinį poveikį aplinkai, nes teršiami vandens ištekliai ir išmetamos šiltnamio efektą

sukeliančios dujos. Siekiant geriau valdyti azoto ciklą, reikia iš esmės persvarstyti mūsų žemės ūkio ir maisto gamybos sistemų darnumą.

Kaip matome, baltymų problema verčia abejoti mūsų žemės ūkio maisto produktų gamybos modelio vystymu. Tiesiog prisitaikydami prie baltyminių augalinių žaliavų importo paklausos ir masiškai gamindami sintetines azoto trąšas nepatenkinsime savo poreikių apsirūpinimo maistu saugumo srityje, tačiau dėl to iš tikrųjų galėtų būti sutrikdyta pusiausvyra vietos mastu ir atsirasti tarptautinė įtampa. Turime rimtai apsvarstyti galimybę laikytis naujo požiūrio, kad būtų galima užtikrinti darnų žemės ūkio ir maisto pramonės sektorių, pagal šį požiūrį turi būti visapusiškai atsižvelgiama į baltymus ir suteikiama pakankamai veiksmų laisvės, kad būtų galima sumažinti priklausomybę nuo baltyminių augalų.

2. Poreikis domėtis visais baltymų šaltiniais

a) Nesubalansuotas apsirūpinimas pašarams skirtais baltymais

Kasmet pašarams gaminti sunaudojama 477 mln. tonų žaliavų, iš kurių beveik 50 proc. gaunama gaminant pašarus ir šieną ūkiuose, o likusi dalis – iš įprastų lauko augalų ir importuojamų produktų.

Augalinių baltymų poreikis (neskaitant pašarų) per metus siekia apie 45 mln. tonų žalių baltymų. 60 proc. šio poreikio patenkinama naudojant gretutinius produktus (išspaudas), 40 proc. – naudojant javus ir aliejinius baltyminius augalus.

Sąjunga savarankiškai apsirūpina 38 proc. visų baltymų, kurie dedami į pašarus. Sojų rupiniams, kurie sudaro apie vieną trečdalį tiekiamų baltymų, tenka labai nedidelė šio rodiklio dalis – 5 proc.

b) Galimi tiekimo šaltiniai

Siekiant didesnės nepriklausomybės nuo užsienio tiekėjų, dėmesį reikia skirti ne tik baltyminiams, bet ir mažiau baltymų turintiems augalams, kurie auginami dideliuose plotuose visoje Sąjungos teritorijoje. Platesniu mastu apimant visus baltymų šaltinius, į bendrą darnaus vystymosi ir mūsų priklausomybės nuo baltymų mažinimo procesą galima įtraukti visus Europos regionus.

Sąjungoje yra labai didelis augalų ir veislių pasirinkimas. Tai pirmiausia sėkloms auginami ankštiniai augalai, kaip antai aliejiniai augalai (rapsai, saulėgrąžos, sojos) ir baltyminiai augalai (žirniai, avinžirniai, pupelės, lubinai, paprastosios pupos).

Per keletą pastarųjų metų dėl platesnio agrokuro naudojimo labai padidėjo rapsų išspaudų kiekiai. Sojų vis dar buvo auginama nedaug, tačiau susidomėjimas jų auginimu galėtų vėl padidėti, nes atsirado geriau pritaikytų veislių, kurių derlingumas ir ekonominis konkurencingumas, palyginti su javais, didesnis.

Taigi maisto produktai (sojų pienas, sojų varškė) taip pat gali turėti pridėtinę vertę. Nereikia atsisakyti ir kitų sėklinių augalų, kaip antai sėjamųjų žirnių, paprastųjų pupų, lubinų ir avinžirnių, jeigu atlikus mokslinius tyrimus bus išrasta naujų veislių ir priemonių kovoti su tam tikrais biologiniais ligų sukėlėjais. Be to, yra ankštinių pašarinių augalų, apie kuriuos dažnai kalbama mažiau, tačiau kurie, auginami vieni arba kartu su kitais augalais, gali atlikti

svarbų vaidmenį užtikrinant ūkių savarankiškumą ir gerinant ūkininkavimo praktiką. Galiausiai, atlikdami baltymų vertinimą taip pat turime atsižvelgti į javų kokybės gerinimą.

II. PLATAUS UŽMOJO IR PLAČIOS APIMTIES STRATEGINIS DARNAUS BALTYMINIŲ AUGALŲ VYSTYMO EUROPOJE PLANAS

Siekiant paremti šį Europos baltymų planą, reikia sutelkti kelių sričių Sąjungos politikos, turinčios įtakos baltymams, priemones ir užtikrinti jų nuoseklumą.

a) BŽŪP

Dabartinė sistema

Pirmenybė turėtų būti teikiama tiesioginei paramai baltymams, taikant pirmojo ramsčio priemones, kad baltymų planą būtų galima įgyvendinti visoje Sąjungoje.

Įvairios žalinimo taisyklės svarbios baltymų gamybai, įskaitant augalų įvairinimą, ekologinį ūkininkavimą ir sertifikavimo sistemas, – visi šie veiksniai skatina ūkininkauti vykdant sėjomainą, palankią baltyminiams augalams. Ekologiniu požiūriu svarbias vietas panaudoti baltymų gamybai (taip, kad ne visada reikėtų naudoti pesticidus) galima nedaug.

Atsižvelgiant į daugelį šiomis vietovėmis besinaudojusių valstybių, tinkamiausia priemonė baltyminių augalų plėtrai yra savanoriška susietoji parama – šią paramą būtų galima išplėsti, jeigu ji būtų skiriama ne tik sunkumų patiriantiems sektoriams ir regionams.

Pagal kaimo plėtros ramstį yra teikiama įvairi parama, naudinga baltymų plėtrai: taikomos agrarinės aplinkosaugos priemonės ir priemonės, susijusios su gamybai ir perdirbimui skirtomis investicijomis į ūkius, kokybę, konsultacijomis, mokymu, inovacijomis, ekologiniu ūkininkavimu.

BŽŪP pritaikymas arba reforma

Galime pasiūlyti keletą būdų, kaip pritaikyti tam tikras esamas priemones. Žalinimo išmokos atveju įvairinimą būtų galima naudingai papildyti pareiga vykdyti augalų sėjomainą (ne trumpiau kaip trejus metus). Tai būtų labai naudinga agronominiu ir aplinkos požiūriais (būtų geriau kovojama su kenkėjais, pagerinta dirvožemio kokybė ir kt.);

taip pat būtų galima atsižvelgti į augalų derinius. Susietajai paramai nebeturėtų būti taikomas sunkumų patiriančio sektoriaus ir regiono kriterijus, jeigu ši parama naudojama baltyminiams augalams remti, – parama turi būti lankstesnė, siekiant sudaryti geresnes sąlygas turimoms lėšoms panaudoti.

Įgyvendinant BŽŪP reformą taip pat galima numatyti ir kitų priemonių: pirmojo ramsčio paramą ekosisteminėms paslaugoms, teikiamą ankštiniam augalams; konkrečią paramą riziką prisiimantiems subjektams, siekiantiems regionuose pradėti veiklą baltymų grandinėje. Taip pat galima numatyti, kad visa ši parama žemės ūkiui būtų derinama su ERPF finansavimu.

b) Mokslinių tyrimų politika

Sąjunga niekada nėra rodžiusi didelio ryžto vykdyti ilgalaikę mokslinių tyrimų veiklą, kad būtų rasti sprendimai, skirti mūsų priklausomybei nuo augalinių baltymų mažinti. Investicijos į viešuosius mokslinius tyrimus labai svarbios rečiau auginamiems augalams, kuriais privatusis sektorius nesidomi arba domisi mažai.

c) Kaimynystės politika

Kai kuriuose Sąjungos kaimyninėse šalyse, pavyzdžiui, Ukrainoje, kuriai būdingas žemės ūkis, auginimo ir klimato sąlygos yra palankios sojoms auginti ir jos ten jau auginamos. Baltymų gamybos srityje vykdomas bendradarbiavimas su šia šalimi, kuri konfliktuoja su savo kaimyne Rusija ir pasirinko europinius siekius, būtų prasmingas, nes mes iš šio regiono jau importuojame daug javų, kurie sudaro konkurenciją mūsų augintojams.

d) Prekybos politika

Praėjusio amžiaus septintajame dešimtmetyje Europos bendrija sudarė GATT susitarimus, pagal kuriuos buvo skatinama masiškai importuoti baltymus iš trečiųjų šalių, ypač Jungtinių Amerikos Valstijų, ir leidžiama šioms žaliavoms į ES teritoriją patekti neapmokestintoms muitu, nes mums jos buvo reikalingos. Šie susitarimai įtraukti į 1992 m. „Blair House“ susitarimus nepakoregavus importo muitų, nors dėl javų pertekliaus mūsų padėtis buvo itin sudėtinga. Be to, tuo pačiu laikotarpiu su JAV buvo deramasi dėl memorandumo siekiant sumažinti paramą JAV aliejiniam baltyminiams augalams, kurią Europos bendrija buvo įgaliota teikti. Norėčiau tik pasinaudoti savo pranešimu ir pažymėti, kad šie susitarimai šiuo metu yra pasenę ir nebeatitinka mūsų laikų realybės, ypač atsižvelgiant į pasaulines aplinkos ir klimato atšilimo problemas, dėl kurių turime persvarstyti savo gamybos ir vartojimo metodus.

11.12.2017

APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui

Europos baltyminių augalų propagavimo strategija. Baltyminių ir ankštinių augalų auginimo Europos žemės ūkio sektoriuje skatinimas (2017/2116(INI))

Nuomonės referentas: György Hölvényi

PASIŪLYMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi istoriškai baltyminių augalų deficitas Europoje susidarė dėl seniai sudarytų tarptautinės prekybos susitarimų, ypač su JAV, pagal kuriuos Europos bendrija galėjo apsaugoti savo grūdų produkciją mainais į aliejinių ir baltyminių augalų importą į ES be muito (Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) ir 1992 m. ES ir JAV „Blair House“ susitarimas); kadangi prie to prisidėjo labai padidėjęs baltyminių augalų auginimo našumas trečiosiose šalyse, dėl kurio ES ūkininkai atsidūrė nepalankioje konkurencinėje padėtyje, nes ekonominiu požiūriu jie nėra pakankamai suinteresuoti auginti baltyminius augalus;
- B. kadangi iš Brazilijos, Argentinos ir JAV importuojamiems kultūriniais augalams netaikomi tokie pat aplinkosaugos, sanitariniai ir reglamentavimo apribojimai, įskaitant susijusius su GMO, kaip Europoje auginamiems augalams;
- C. kadangi ES viešosios politikos teisinis tikrumas, stabilumas ir nuoseklumas yra labai svarbi bet kokios patikimos ilgalaikės aprūpinimo baltymiais strategijos dalis;
- D. kadangi Europos Sąjunga pastaraisiais dešimtmečiais panaudojo tris pagrindinius veikimo svertus, siekdama paremti savarankiško ES apsirūpinimo baltymiais tikslą, t. y. savanorišką susietąją paramą baltyminių ir aliejinių-baltyminių kultūrų auginimui, ES biodegalų politiką ir sąlygą, kad 30 proc. po pastarosios BŽŪP reformos teikiamos tiesioginės pagalbos būtų skiriama žalinimo priemonėms, įskaitant pareigą 5 proc. ariamos žemės plotų skirti ekologiniu požiūriu svarbioms vietovėms ir sprendimą leisti auginti azotą kaupiančius augalus ir tarpinius pasėlius;

- E. kadangi dėl nedidelės baltyminių kultūrų procentinės dalies ES mažėja augalinių baltymų tyrimo programų ir profesinio mokymo, inovacijų bei praktinės patirties įgijimo ES mastas; kadangi mokslinių tyrimų politika gali būti sėkmingai įgyvendinama tik tuo atveju, jei ji atitinka vidutinės trukmės ir ilgalaikius politinius įsipareigojimus;
1. primena, kad Sąjungoje baltyminių augalų auginimui skiriama vos 3 proc. ariamos žemės plotų ir maždaug 75 proc. baltymų turinčio gyvulių pašaro importuojama, daugiausia iš Brazilijos, Argentinos ir Jungtinių Valstijų, o jį daugiausia sudaro genetiškai modifikuoti kultūriniai augalai; pabrėžia, kad, norint sumažinti ES priklausomybę nuo importo ir su ūkininkavimu susijusį anglies dioksido išmetimo rodiklį ir aplinkosauginį pėdsaką, būtina skatinti baltyminių augalų auginimą;
  2. mano, kad baltyminių pasėlių auginimo taikant sėjomainą skatinimas taip pat gali būti veiksminga priemonė pereinant prie tvaresnių žemės ūkio maisto produktų gamybos sistemų – taip būtų remiamas perėjimas nuo didelių sąnaudų reikalaujančių monokultūrų, kurioms auginti naudojama daug sintetinių cheminių produktų ir kurios turi didelį poveikį aplinkai, prie diversifikuotų agroekologinių sistemų bei padedama atkurti palankią aplinką ir suteikti daugiau maisto šaltinių apdulkintojams, kurie yra itin svarbūs užtikrinant biologinę įvairovę;
  3. pabrėžia, kad siekiant inicijuoti, išplėtoti, įgyvendinti ir stebėti Europos baltyminių augalų propagavimo strategiją, labai svarbu užtikrinti galimybę susipažinti su statistiniais duomenimis, susijusiais su žiniomis apie baltyminių augalų auginimą ir prekybą, taip pat vartotojų prioritetais šioje srityje bei ūkininkų iniciatyvomis, skirtomis baltyminių augalų auginimui ir jų poveikiu aplinkai, sveikatai ir mitybai;
  4. atkreipia dėmesį į tai, kad baltyminiai pasėliai yra ne tik sojų pupelės, bet ir grūdai bei pašariniai ankštiniai augalai, kuriuos galima auginti įvairiomis klimato sąlygomis ir įvairiuose dirvožemiuose visoje Europoje; pažymi, kad baltyminiai augalai naudojami maistui, pašarui ir kaip kuras; mano, kad svarbu remti vietinių rūšių išsaugojimą ir auginimą;
  5. primena, kad dėl XX a. dešimtojo dešimtmečio galvijų spongiforminės encefalopatijos krizės ir draudimo pašaruose naudoti perdirbtus gyvūninius baltymus, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 999/2001, Europoje padidėjo augalinių baltymų paklausa; pažymi, kad Europos žuvų auginimo sektoriuje naudojami alternatyvūs Europos baltyminių pašarų šaltiniai, pavyzdžiui, žuvų miltai;
  6. laikosi nuomonės, kad turėtų būti sudarytos sąlygos užtikrinti sėkmingą ir tvarią baltyminių augalų pasiūlą ES vidaus rinkoje, nes tai ne tik atneštų ekonominės naudos ūkininkams ir pašarų gamintojams bei aprūpintų maisto produktais vartotojus, bet ir teiktų įvairiapusę naudą aplinkai ir klimatui, pavyzdžiui, galimybę kaupti azotą iš atmosferos, ir taip mažinti CO₂ kiekį, išmetamą gaminant sintetines chemines trąšas, kam sunaudojama labai daug energijos, ir azoto dioksido kiekį, išmetamą auginant ankštinius baltyminius augalus, ir taip būtų pagerinta dirvožemio kokybė ir vandens išteklių valdymas, sumažintas ligų atsiradimas dėl nuolatinio monokultūrų auginimo ir išsaugota biologinė įvairovė; be to, pažymi, kad bendri grūdinių ir baltyminių kultūrų pasėliai – dažnai taikomas metodas ekologiniuose ūkiuose – pasirodė esantys naudingi ir neturėtų būti marginalizuoti;

7. pabrėžia, kad taikant sėjomainos sistemas, apimančias ankštinius kultūrinius augalus, nutraukiami kenkėjų ir užkratų reprodukciniai ciklai, todėl mažėja augalų ligų; be to, atkreipia dėmesį į tai, kad atsisakant monokultūrų taip pat didėja biologinė įvairovė;
8. pažymi, kad ankštiniai augalai traukia apdulkingojuos, tačiau kai šie augalai purškiami insekticidais, apdulkingojuos gali žūti;
9. primena, kad apie 75 proc. sojų pupelių naudojama pašarui ir kad visame pasaulyje genetiškai modifikuotų sojų pupelių pasėliai užima daugiau kaip 90 milijonų hektarų plotą, t. y. 82 proc. viso sojomis auginti skirto ploto; primena, kad JAV genetiškai modifikuotų sojų pupelių yra gerokai daugiau kaip 90 proc.;
10. primena, kad ES vis dar labai priklausoma nuo masinio baltymingų pašarinių žaliavų importo (didžiąją jų dalį sudaro herbicidams atsparios genetiškai modifikuotos sojų pupelės), o tai yra nepageidautina;
11. pabrėžia, kad dėl per didelės priklausomybės nuo sojų importo iš Šiaurės ir Pietų Amerikos, kuriam netaikomi tokie patys aplinkos būklės ir reguliavimo standartai kaip Europos augalams, ir dėl padidėjusios sojos baltymų paklausos Kinijoje, Europos tiekimo saugumui kyla pavojus, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad daugėjant pasaulio gyventojų ir suvartojant daugiau mėsos didėja paklausa;
12. pabrėžia, kad šis importas lemia didelį anglies dioksido išmetimo rodiklį, sukelia dideles aplinkosaugos problemas jas auginančiose šalyse, t. y. miškų naikinimą, biologinės įvairovės nykimą, ekosistemos būklės blogėjimą, ekotoksikologinį poveikį, taip pat ir netikslinems rūšims, ir kenkia vietos darbuotojų sveikatai bei daro žalingą poveikį žemės naudojimui tose vietovėse, kuriose auginamos sojos;
13. pažymi, kad dauguma į ES importuojamų genetiškai modifikuotų sojų buvo padarytos atspariomis vienam ar keliems herbicidams, pavyzdžiui, glifosatui, todėl jų likučių yra importuojamuose maisto produktuose ir pašaruose;
14. pabrėžia, kad ES būtų naudinga auginti daug baltyminių augalų, nes sumažėtų mūsų augalinių baltymų deficitas; pripažįsta dideles kliūtis, atsirandančias dėl palyginti nedidelio tinkamų ankštinių augalų derliaus ir menko jų kainų konkurencingumo importuojamų produktų atžvilgiu;
15. pažymi, kad karvės ir kiti atrajotojai vystėsi kartu su naudingomis bakterijomis, kurios žolę ir kitus augalus paverčia daug baltymų turinčiu maisto šaltiniu; todėl pabrėžia, jog aplinkosaugos, sveikatos ar ekonominiu požiūriu nepageidautina šių gyvūnų šerti importuotomis sojomis, kurios gabenamos dideliais atstumais, turint omenyje, kad būtų galima naudoti vietos pašarų išteklius;
16. pažymi, kad pradėjus atrajotojus šerti importuojamomis sojomis ir kukurūzais, užuot šėrus juos pašaru, teko naikinti atogrąžų miškus, daugiametes pievas, lankas ir ganyklas, todėl išnyko labai daug biologinės įvairovės ir prarasta anglies sancaupų dėl žemės naudojimo keitimo;
17. mano, kad siekiant sumažinti priklausomybę nuo importuojamų sojų, kurios daugiausia naudojamos pašarui, Europoje reiktų skatinti ir remti šėrimą ganyklų žole;

18. pažymi, kad, be šerimo ganyklų žole, laikinose pievose galima naudoti ir kitus ganymo ar pašaravimo būdus, pavyzdžiui, į žolės ir dobilų mišinius įsėti ankštinių kultūrinių augalų, pavyzdžiui, vikių, lubinų ir ankštinių javų, tokių kaip liucerna;
19. remia Europos deklaracijos dėl sojos ir kitų iniciatyvų tikslus paskatinti genetiškai nemodifikuotų sojos pupelių gamybą ir kitų baltyminių augalų auginimą Europoje, jei praktiškai jos įgyvendinamos atsakingai ir jomis atsižvelgiama į tikslus tobulinti tvarias, socialiniu požiūriu teisingas ir ekologiškai atsparias žemės ūkio sistemas;
20. pabrėžia, kad ūkininkus reikia sudominti baltyminių augalų auginimu;
21. pažymi, kad siekiant skatinti ūkininkus auginti baltyminius augalus ši veikla turi būti finansiškai perspektyvi;
22. primena, kad BŽŪP daro esminę įtaką ūkininkų sprendimams auginti baltyminius pasėlius arba jų atsisakyti, todėl reikėtų išnaudoti visą jos potencialą atsižvelgiant į Europos tvarumo tikslus ir į įvairias iniciatyvas, susijusias su baltymų ir ankštinių augalų auginimu, kurių imamasi nacionaliniu lygmeniu;
23. pažymi, kad, pradėjus skirti savanoriškas susietąsias išmokas už baltyminius augalus, jas taikančiose valstybėse narėse pradėta daugiau jų auginti ir ragina valstybes nares išnaudoti visas jų galimybes;
24. mano, kad ateityje BŽŪP turėtų apimti išmoką už ankštinius baltyminius augalus ir turėtų būti geriau ir tikslingiau išnaudojamos su baltyminiais augalais susijusios priemonės, verčiau taikant paskatas, o ne nuobaudas;
25. mano, kad ūkininkai turėtų gauti paramą už baltyminio pašaro savo gyvuliams auginimą ir už gyvulių ganymą ganyklose, nes taip jie taptų labiau nepriklausomi ir tai padėtų užtikrinti aukštesnius gyvūnų gerovės standartus;
26. pabrėžia, kad labai svarbu sukurti vienodas sąlygas ankštinių baltyminių augalų auginimui Sąjungoje, taigi ir užtikrinti vienodas galimybes ūkininkams visose valstybėse narėse;
27. pažymi, kad, nors šiuo metu ES baltyminių augalų auginama mažai, „Blair House“ susitarimas toliau lieka galioti; mano, kad reikėtų dar kartą apsvarstyti, ar šis susitarimas reikalingas, ir pažymi, kad PPO yra nustačiusi išimtis, taikytinas socialiniu ir aplinkos apsaugos požiūriu naudingoms paramos priemonėms;
28. mano, kad praėjus keletui metų bus galima pastebėti neseniai nustatyto draudimo naudoti pesticidus ekologiniu požiūriu svarbiose vietovėse naudą ir iš to pasimokyti;
29. pažymi, kad draudimo naudoti pesticidus pagrindinė funkcija yra stiprinti ekologinius procesus skatinant biologinę įvairovę; todėl pažymi, kad draudimas naudoti pesticidus ekologiniu požiūriu svarbiose vietovėse atitinka teisės aktuose nustatytus tikslus;
30. primena, kad maisto ir biologinio kuro gamybos šalutiniai produktai ir tam tikri apdoroti gyvūniniai baltymai yra svarbus alternatyvus baltymų šaltinis gaminant pašarus ir turėtų būti skatinama juos naudoti; pabrėžia, kad biodegalai atitinka žiedinės ekonomikos principą, jeigu yra gaminami iš gretutinių produktų, atliekų ar liekanų, užima mažesnę

žemės ūkio paskirties plotų dalį, pagaminami vykdant sėjomainą ir diversifikuojant pasėlius arba panaudojant pūdymus pagal BŽŪP žaliąsias priemones, ir savaime netampa maisto produktų kainų didinimo priežastimi;

31. pabrėžia, kad teisės aktai dėl perdirbtų gyvūninių baltymų dažnai yra pasenę ir reikėtų juos priderinti prie siekiamo tikslo, kad reglamentavimo sistemoje būtų sukurta daugiau galimybių lengviau naudoti alternatyvius baltymų šaltinius, pavyzdžiui, vabzdžių baltymus;
32. pažymi, jog Komisijos GLOBIOM tyrime bendros pašarų ir biokuro gamybos privalumai išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų požiūriu jau įtraukiami į apskaičiuotą rekomenduojamą su netiesioginiu žemės naudojimo keitimu susijusio dujų išmetimo kiekį;
33. atkreipia dėmesį į tai, kad ankštiniai augalai yra svarbus augalinių baltymų šaltinis, todėl jie taip pat atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant tvarią ir sveiką žmonių mitybą; mano, kad, siekiant patenkinti didėjančią vartotojų susidomėjimą augaline mityba ir augalinių produktų paklausą, ES reikia auginti daugiau kokybiškų genetiškai nemodifikuotų baltyminių augalų;
34. pabrėžia svarbų švietimo mitybos klausimais vaidmenį maisto produktų paklausos formavimuose; pabrėžia, kad ES arba valstybių narių lygmeniu reikia patvirtinti mitybos gaires, kuriomis būtų siekiama propaguoti sveiką mitybą ir kartu spręsti su maisto produktų gamyba susijusias aplinkosaugos problemas;
35. pabrėžia, kad visame pasaulyje mažos baltymų kainos, sudėtingos klimato sąlygos, didelės gamybos sąnaudos ir dėl genetiškai modifikuotų baltyminių augalų, importuojamų iš ne Europos šalių, atsirandanti konkurencija yra problemos, kurias reikia spręsti;
36. pažymi, kad, atsižvelgiant į klimato kaitą, itin svarbūs yra nepriklausomi moksliniai tyrimai, susiję su derliaus stabilizavimu ir atsparumu nepalankioms sąlygoms;
37. primena, kad norint baltyminių augalų auginimą padaryti patrauklesniu ES ūkininkams, atliekant mokslinius tyrimus daugiau dėmesio turėtų būti skiriama derliui, baltymų ir alkaloidų kiekiui ir javų auginimo tvaresnių sistemų plėtojimui, ypač pagrįstų baltyminių augalų sėjomaina;
38. pabrėžia, kad naudojantis esamomis struktūromis, t. y. ūkių konsultavimo sistema ir Europos inovacijų partnerystė, galėtų būti teikiamos konsultacijos ir mokymai ūkininkams, kaip auginti baltyminius augalus, apimant ir sėjomainą;
39. pritaria skaidrios sertifikuotais gamybos standartais (pvz., Dunojaus sojos arba Europos sojos standartu) paremtos gaminių ženklavimo sistemos nustatymui;
40. ragina genetiškai modifikuotų organizmų ženklavimo taisykles taikyti ir produktams, išgaunamiems iš daugiausia genetiškai modifikuotu pašaru šeriamų gyvūnų;
41. pažymi, kad taip pat labai reikia investuoti į žinių sklaidą, keitimąsi gerąja patirtimi ir rinkos plėtrą; pabrėžia vietos ir regionų lygmens žinių apie dirvožemį ir tinkamas ankštinių augalų veisles svarbą;

42. pabrėžia, kad siekiant kovoti su piktžolėmis, kenkėjais ir kitais veiksniais, kurie gali turėti neigiamos įtakos kultūrinių augalų derliui ir augimui, reikia diegti naujoves ir tobulinti valdymo praktiką ir metodus.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	7.12.2017
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 45 -: 1 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Marco Affronte, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Stefan Eck, Bas Eickhout, Karl-Heinz Florenz, Gerben-Jan Gerbrandy, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Jytte Guteland, Karin Kadenbach, Urszula Krupa, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Rory Palmer, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, John Procter, Julia Reid, Michèle Rivasi, Annie Schreijer-Pierik, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Krzysztof Hetman, Merja Kyllönen, Gesine Meissner, Nuno Melo, Ulrike Müller, Gabriele Preuß, Bart Staes, Claude Turmes
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Norbert Erdős, Sven Schulze

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

45	+
ALDE	Gerben-Jan Gerbrandy, Gesine Meissner, Ulrike Müller
ECR	Jørn Dohrmann, Arne Gericke, Urszula Krupa, John Procter, Jadwiga Wiśniewska
EFDD	Piernicola Pedicini
ENF	Sylvie Goddyn
GUE/NGL	Stefan Eck, Luke Ming Flanagan, Merja Kyllönen
NI	Zoltán Balczó
PPE	Ivo Belet, Angélique Delahaye, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Karl-Heinz Florenz, Jens Gieseke, Françoise Grossetête, Krzysztof Hetman, Peter Liese, Norbert Lins, Nuno Melo, Annie Schreijer-Pierik, Sven Schulze
S&D	Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Jytte Guteland, Karin Kadenbach, Susanne Melior, Rory Palmer, Pavel Poc, Gabriele Preuß, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Marco Affronte, Bas Eickhout, Martin Häusling, Michèle Rivasi, Bart Staes, Claude Turmes

1	-
EFDD	Julia Reid

1	0
ECR	Julie Girling

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	20.3.2018
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 35 -: 1 0: 6
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurentiu Rebeca, Bronis Ropé, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zoană
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Paul Brannen, Stefan Eck, Julie Girling, Elsi Katainen, Anthea McIntyre, Annie Schreijer-Pierik, Thomas Waitz

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

35	+
ALDE	Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Elsi Katainen, Ulrike Müller
ECR	Beata Gosiewska, Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre
ENF	Jacques Colombier, Philippe Loiseau
GUE/NGL	Luke Ming Flanagan
NI	Laurențiu Rebeca
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Julie Girling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Paul Brannen, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zoană

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

6	0
GUE/NGL	Matt Carthy, Stefan Eck, Anja Hazekamp
Verts/ALE	Martin Häusling, Bronis Ropė, Thomas Waitz

Naudojami sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė